

Udenrigsministeriet

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg
og deres stedfortrædere

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Telefon +45 33 92 00 00
Telefax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
<http://www.um.dk>
Girokonto 3 00 18 06

Bilag
1

Journalnummer
400.C.2-0

Kontor
EUK

29. oktober 2009

SAMLENOTAT

Rådsmøde (økonomi og finans) den 10. november 2009

Med henblik på mødet i Folketingets Europaudvalg den 6. november 2009 – dagsordenspunkt rådsmøde (økonomi og finans) den 10. november 2009 – vedlægges Finansministeriets samlenotat vedrørende de punkter, der forventes optaget på dagsordenen.

Per Stig Møller

Samletnotat vedr. rådsmødet (ECOFIN) den 10. november 2009

1. (evt.) Opfølgning på G20-Finansministtermøde den 6. og 7. november *Side 2*
2. (evt.) Opfølgning på Det Europæiske Rådsmøde den 29. og 30. oktober 2009 *Side 5*
3. Holdbarhed af offentlige finanser *Side 10*
 - *Rådskonklusioner*
4. Bedre regulering *Side 17*
 - *Rådskonklusioner*
KOM(2009)544
5. (evt.) Kapitalkravsdirektivet *Side 20*
 - *Politisk enighed*
KOM(2009)362
6. Skat *Side 25*
 - a) Administrativt samarbejde på skatteområdet (bistandsdirektivet) *Side 25*
 - *Generel drøftelse*
KOM(2009)29
 - b) Postmoms *Følger*
snarest
 - *Politiske retningslinjer*
KOM(2003) 234
 - c) (evt.) Tobaksafgiftsdirektiver *Side 30*
 - *Politisk enighed*
KOM(2008) 459
7. Makrofinansiel assistance til Hviderusland *Side 35*
 - *Sagen er ikke på ECOFIN dagsorden den 10. november 2009, men ventes vedtaget på et senere rådsmøde*
8. Eventuelt
9. Siden sidst
 - *Ingen punkter*

Dagsordenspunkt 1: Opfølgning på G20 Finansministermøde den 6. og 7. november

Resumé

ECOFIN ventes at følge op på G20-finansministermødet i St. Andrews, Skotland den 6.-7. november 2009. G20-finansministrene ventes især at drøfte arbejdet med at styrke den gensidige overvågning og koordinering af landenes økonomiske politik, som G20 stats- og regeringscheferne nåede til enighed om i Pittsburgh i oktober. Desuden ventes en drøftelse af de finansielle exit-strategier i lyset af den aktuelle krise, ligesom klimafinansiering og reformer af de internationale finansielle institutioner og finansiell regulering ventes på dagsorden.

Baggrund og indhold

På G20-topmødet i Pittsburgh den 24.-25. september blev der truffet en række overordnede beslutninger, som G20's finansministre vil skulle arbejde videre med frem mod næste G20-topmøde i Canada i juni 2010, herunder i forhold til stats- og regeringschefernes beslutning om styrkelse af rammerne for overvågning og koordinering af G20-landenes økonomiske politikker.

På G20 finansministermødet 6.-7. november ventes en drøftelse heraf, ligesom ministrene ventes at drøfte det fortsatte arbejde med reformer af reguleringen af den finansielle sektor. Også reformer af de internationale finansielle institutioner, herunder IMF, overvejelser om klimafinansieringsmekanismer samt en udfasning af subsidier til fossilt brændstof på mellemlang sigt er på dagsorden.

På ECOFIN den 20. oktober 2009 nåede man til enighed om fælles EU-holdninger (Terms of Reference) forud for G20 finansministermødet. Fra EU's side byder man G20's nye rammer for bæredygtig og balanceret vækst velkommen. Initiativet ses som et vigtigt element i arbejdet for at sikre sammenhæng i G20-landenes økonomiske politikker, herunder i forhold til at undgå opbygning af globale ubalancer. I implementeringen af overvågningen af landenes økonomiske politik er det vigtigt, at der tages højde for de allerede gældende økonomisk-politiske rammer i EU.

IMF spiller en vital rolle i den globale overvågning, og kan derfor bidrage med værdifuld information om medlemslandenes økonomiske politikker. Overvågningen i G20 bør således tage udgangspunkt i analyser og politikanbefalinger fra IMF.

For så vidt angår reformer af den finansielle regulering og overvågning er det set fra EU's side vigtigt at opretholde det momentum, som blev skabt G20-topmødet i Pittsburgh i begyndelsen af oktober. Fra EU's side lægger man i den forbindelse især vægt på fem områder.

- Der bør omgående skabes et globalt koordineret system for makrofinansiell overvågning i tæt samarbejde mellem IMF og Financial Stability Board (FSB).
- Der bør i overensstemmelse med Pittsburgh-aftalerne arbejdes for bedre og internationalt konsistente regler for finansielle institutters kapitalkrav.
- Intensivering af arbejdet hen imod effektiv og globalt samhörig tilgang til krisehåndtering og håndtering af systemisk vigtige finansielle institutter.

- Der bør sikres enighed om fælles globale regnskabsstandarder for finansielle produkter inden udgangen af 2010 mhp. fuld konvergens i regnskabsstandarderne inden juni 2011.
- Styrkelse af robustheden af de finansielle derivatmarkeder og omgående implementering af FSB's standarder for aflønningsordninger i den finansielle sektor.

For så vidt angår reformer af de internationale finansielle institutioner, herunder især IMF, lægges der vægt på at aftalen om reformer af fordelingen af kvoter og stemmer implementeres i overensstemmelse med objektive kriterier. Reformerne af IMF bør håndteres som en samlet pakke af reformelementer, hvoraf en kvotereform bør gennemføres inden januar 2011.

ECOFIN ventes på mødet den 10. november 2009 at følge op på G20-finansministrenes drøftelser.

Hjemmelsgrundlag

Ikke relevant.

Nærhedsprincippet

Ikke relevant

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet har ikke været hørt om sagen.

Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Sagen har ikke konsekvenser for dansk ret.

Statsfinansielle konsekvenser

Sagen har ikke statsfinansielle konsekvenser for Danmark.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Sagen har ikke direkte samfundsøkonomiske konsekvenser i Danmark. Overordnet ventes G20-arbejdet som helhed at have positive samfundsøkonomiske konsekvenser, i det omfang det understøtter global økonomisk vækst og finansiell stabilitet.

Høring

Sagen har ikke været i høring.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg. EU's forberedelse af G20 finansministtermødet blev forelagt Europaudvalget til orientering den 16. oktober 2009 forud for rådsmødet (ECOFIN) den 20. oktober 2009.

Holdning

Regeringens holdning

Regeringen støtter de fælles EU-holdninger (Terms of Reference) til G20 finansministtermødet, ligesom man bakker op om G20-landenes videre arbejde på det økonomisk-politiske og finansielle reguleringsmæssige område.

Fremadrettet vil regeringen arbejde internt i EU for, at gennemførelsen af initiativerne i G20 er i overensstemmelse med EU's gældende økonomisk-politiske rammer, herunder for så vidt angår G20-landenes koordinering af finanspolitiske exitstrategier og etableringen af G20-rammerne for bæredygtig og balanceret vækst.

Endvidere er det vigtigt, at den øgede overvågning og koordinering af de økonomiske politikker i G20 ikke sker på bekostning af de eksisterende multilaterale drøftelser af den økonomiske og makrofinansielle overvågning, men i videst muligt omfang forankres i IMF.

Endelig vil regeringen i samarbejde med de øvrige især små og mellemstore EU-lande arbejde for, at der også fremadrettet sikres en grundig forberedelse i EU-kredsen af fælles input og holdninger til G20-møderne.

Andre landes holdninger

Der vurderes at være bred opbakning i EU til de af G20 foreslåede initiativer, afhængigt af hvorvidt udfaldet af G20-mødet vurderes at være i overensstemmelse med de i ECOFIN vedtagne Terms of Reference forud for G20-mødet.

Dagsordenspunkt 2: Opfølgning på DER den 29. og 30. oktober 2009

Baggrund

ECOFIN's dagsordenspunkt vedrørende opfølgning på Det Europæiske Råd (DER) ventes altovervejende at fokusere på finanspolitiske exitstrategier, om end drøftelsen afhængigt af DER også kan omfatte fx exitstrategier i forhold til den finansielle sektor samt finansiell regulering.

Finanspolitiske exitstrategier

EU-landene foretager aktuelt omfattende lempelser af den økonomiske politik for at styrke aktivitet og beskæftigelse i lyset af den økonomiske krise. Den meget ekspansive økonomiske politik nødvendiggør gennemførelsen af *exitstrategier* i form af 1) planer for finanspolitisk konsolidering, samt normalisering af markeds- og konkurrenceforholdene via 2) afvikling af de ekstraordinære tiltag til stabilisering af de finansielle markeder (herunder statsgarantier, rekapitaliseringer og opkøb af dårlige aktiver) og 3) afvikling af støtte og krisetiltag ift. erhvervslivet og arbejdsmarkederne, og (i sammenhæng med 1-3) 4) strukturreformer på arbejds- og produktmarkederne samt bedre finansiell regulering, ligesom 5) centralbankerne ventes at hæve de pengepolitiske renter og afvikle deres ukonventionelle tiltag afhængigt af inflationsudviklingen og den finanspolitiske konsolidering.

Den samlede økonomiske politik står således foran meget store udfordringer. Den overordnede og største udfordring vurderes imidlertid at blive den finanspolitiske konsolidering og sikring af den langsigtede holdbarhed, idet den kraftige faktiske og strukturelle svækkelse af de offentlige finanser som følge af krisen og lempelserne kommer samtidig med starten på det underliggende og langsigtede pres på de offentlige finanser fra stigningen i antallet af ældre og levetiden.

ECOFIN drøfter aktuelt exitstrategier med fokus på den finanspolitiske konsolidering inden for rammerne af Stabilitets- og Vækstpagten. Kommissionen har som grundlag for drøftelserne fremført følgende prioriteter for en koordineret exitstrategi:

- *Policy mix og sekvens*
Kommissionen anbefaler en koordineret exit for de ekspansive økonomiske politikker, hvor den finanspolitiske konsolidering og afvikling af erhvervsstøtte kommer før de pengepolitiske stramninger for at sikre et optimalt policy mix, og hvor de finansielle tiltag løbende afvikles i takt med normaliseringen af de finansielle markeder.
- *Konsolideringens timing*
Kommissionen anbefaler ingen konsolidering af de offentlige finanser på aggregeret niveau i 2010, idet dog gevinster fra en eventuel bedre end ventet økonomisk udvikling bør anvendes til styrkelse af de offentlige finanser. Det anbefales, at der generelt – men med differentiering på tværs af landene – gennemføres en meget væsentlig konsolidering fra og med 2011. Landene bør generelt planlægge og implementere en betydelig flerårig konsolidering, som sikrer strukturelle budgetforbedringer, og som er ubetinget, men som

kan kombineres med betingede ekspansive engangstiltag (fx udskudte skattebetalinger), hvis negative konjunkturrisici materialiserer sig.

Konsolideringens skalering

- Kommissionen finder, at konsolideringen fra 2011 i de fleste lande bør udgøre mere end 0,5 pct. af BNP årligt (Pagtens hovedregel for lande med uforholdsmæssigt store underskud) og i en række tilfælde mere end 1 pct. af BNP årligt i en længere årrække.

Konsolideringens differentiering

- Kommissionen finder, at konsolideringsindsatsen bør differentieres i lyset af dels landenes finanspolitiske råderum (fiscal space), herunder de aktuelle offentlige finanser og den fremadrettede gældsudvikling, og dels en helhedsvurdering af landenes økonomisk-politiske udfordringer i lyset af nedgangen i den potentielle vækst, eksterne ubalancer og risici knyttet til interventioner i den finansielle sektor m.v.

Konsolideringens sammensætning

- Kommissionen finder, at størrelsen af de finanspolitiske udfordringer indebærer, at der i praksis generelt må konsolideres på både udgiftssiden og indtægtssiden, og i den forbindelse bør skatteomlægninger tage højde for forvridninger og incitamentter til arbejdsudbud og bidrage til at nå andre politikmål.

Konsolideringen og strukturreformer

- Kommissionen finder, at konsolideringen bør kombineres med og understøttes af strukturreformer, der styrker den potentielle vækst og de offentlige finanser.

Konsolideringen og samarbejdet om den økonomiske politik

- Kommissionen finder, at der bør sikres et effektivt samspil mellem henstillingerne i underskudsproceduren og vurderingerne af stabilitets- og konvergensprogrammerne samt den bredere økonomisk-politiske overvågning. Det skal fremme exitstrategierne via blandt andet realistiske og ambitiøse tidsfrister for korrektion af uforholdsmæssigt store underskud, øget fokus på gældsudvikling og finanspolitisk holdbarhed, anbefalinger baseret på helhedsvurderinger af den økonomiske politik og udfordringer samt stabilitets- og konvergensprogrammer med detaljerede planer, information og forpligtelser vedrørende den økonomiske politik. Målene for udviklingen i de offentlige finanser skal understøttes af konkrete kvantificerede tiltag på udgifts- og indtægtssiden i et mellemfristet perspektiv samt aldriingsrelaterede reformer.

Indhold

ECOFIN har den 20. oktober vedtaget rådskonklusioner vedrørende exitstrategier. Det Europæiske Råd ventes på sit møde den 29.-30. oktober 2009 at endossere ECOFIN's konklusioner og at anmode finansministrene om på grundlag af kon-

klusionerne at fortsætte arbejdet med exitstrategier og eventuelt aflægge rapport til DER i december 2009.

Rådskonklusionerne af 20. oktober 2009 fastlægger nogle fælles overordnede principper for exitstrategier og finanspolitisk konsolidering.

Konklusionernes præmisser er, at der er tegn på et opsving, men at der er stor usikkerhed, og at det endnu ikke tid til tilbagetrækning af regeringernes støtte til økonomien og den finansielle sektor. Der er imidlertid behov for en koordineret exitstrategi, som indebærer en balance mellem hensyn til dels stabilisering og dels holdbarhed. Design og kommunikation af en sådan strategi vil bidrage til at styrke tilliden. Udover tilbagetrækning af de finanspolitiske lempelser gennemført i overensstemmelse med EU's genopretningsplan, er der behov for en væsentlig finanspolitisk konsolidering. Strukturreformer kan bidrage til både at styrke den potentielle vækst og understøtte en holdbar gældsudvikling.

På grundlag af disse præmisser fastlægger konklusionerne nogle overordnede principper for den finanspolitiske konsolidering:

- Exitstrategien skal koordineres på tværs af lande og indebære en konsistent implementering af Pagten.
- Under den forudsætning, at Kommissionens prognoser fortsat bekræfter, at opsvinget styrkes og bliver bæredygtigt, bør alle EU-lande starte konsolideringen senest i 2011, afhængig af landenes respektive situationer, og en række lande bør starte før.
- Konsolideringen bør i de fleste lande være mere ambitiøs end Stabilitets- og Vækstpaktens hovedregel om årlige strukturelle budgetforbedringer på mindst 0,5 pct. af BNP.
- Vigtige politikker, der kan understøtte konsolideringen, omfatter forbedringer af de nationale budgetrammer samt reformer, som styrker den langsigtede holdbarhed samt vækst- og produktivitetspotentialet.

ECOFIN ventes på rådsmødet den 10. november 2009 at fortsætte drøftelserne om exitstrategier og videreudvikle de overordnede principper af 20. oktober, eventuelt i form af en rapport. Principperne skal afspejles i henstillingerne om korrektion af uforholdsmæssigt store underskud. ECOFIN ventes den 2. december at vedtage henstillinger til lande med underskud over 3 pct. af BNP i 2008 og/eller 2009 (herunder eventuelt reviderede henstillinger for de lande, der på grundlag af overskridelser af 3-procentsgrænsen i 2008 allerede har fået henstillinger), mens ECOFIN først næste år vil vedtage henstillinger til lande med underskud over 3 pct. af BNP i 2010.

EU-landene ventes at udarbejde nationale finanspolitiske exitstrategier inden for rammerne af den koordinerede exitstrategi og henstillingerne til de enkelte lande og at fremlægge strategierne i deres stabilitets- og konvergensprogrammer i januar 2010.

Videreudviklingen af rådskonklusionernes principper vil på basis af de hidtidige drøftelser kunne omfatte følgende elementer:

- Overvejelser vedrørende exitstrategiernes og henstillingerernes differentiering (forskelle på tværs af lande m.h.t. startår for konsolidering og frist for korrektion af uforholdsmæssigt store underskud samt anbefalinger til størrelsen af de årlige budgetforbedringer). Differentieringen skal sikre ligebehandling og kan endvidere inddrage indikatorer af relevans for det enkelte lands konsolideringsbehov – udover størrelsen på de respektive landes underskud og gældskvoter – fx holdbarhedsudfordringer og reformer, eksterne ubalancer, risici i relation til tiltag over for den finansielle sektor og forhold på de finansielle markeder, herunder rentespænd.
- Overvejelser vedrørende valg af indikatorer for vurdering af i hvilket omfang opsvinget styrkes og bliver bæredygtigt (og således opfylder de fælles forudsætninger for start på konsolideringen), herunder indikatorer såsom vækst, outputgab (procentvis afvigelse mellem faktisk og potentiel produktion), arbejdsmarkedsudviklingen og finansielle forhold.
- Overvejelser vedrørende princippet om, at konsolideringen i de fleste lande bør være mere ambitiøs end hovedreglen om årlige strukturelle budgetforbedringer på mindst 0,5 pct. af BNP, fx at nogle lande kan have behov for budgetforbedringer på op til eller over 1 pct. af BNP i gennemsnit i en år-række, og at landene skal sikre fremskridt mod deres mellemfristede mål, så der sikres et råderum til stabilisering under kommende lavkonjunkturer.
- Overvejelser vedrørende henstillingerernes frister for korrektion af uforholdsmæssigt store underskud, herunder betingelser for eventuelle beslutninger om udskydelser af fristerne i forhold til tidligere beslutninger, fx at udskydelser skal baseres på en ugunstig økonomisk udvikling.
- Overvejelser vedrørende de politikker og reformer, der kan understøtte den finanspolitiske konsolidering, herunder at de nationale exitstrategier kan omfatte dels en forbedring af nationale finanspolitiske rammer og regler såsom styrkelse af mellemfristede planer og styrkelse af budgetprocedurer og dels reformer med direkte effekter på de offentlige finanser, ligesom Rådets udtalelser og anbefalinger vedrørende de nationale politikker eventuelt kan adressere reformer af relevans for korrektion af store underskud og den langsigtede holdbarhed.
- Overvejelser vedrørende stabilitets- og konvergensprogrammerne, herunder fx at programmerne kan omfatte en generel beskrivelse af planerne for finanspolitiske tiltag og konsolideringsproces i et mellemfristet perspektiv, mens de årlige programmer løbende præciserer tiltagene.

Hjemmelsgrundlag

Ikke relevant.

Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Ikke relevant.

Statsfinansielle konsekvenser

EU-samarbejdet om exitstrategier har ikke i sig selv statsfinansielle konsekvenser, men landenes konkrete udmøntning af samarbejdet i nationale exitstrategier vil have statsfinansielle konsekvenser.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Exitstrategier, der bidrager til korrektion af de aktuelle store underskud samt øgede gæld og renteudgifter, og videre fremskridt mod mellemfristede budgetmål, som er konsistente med en holdbar udvikling i de offentlige finanser på længere sigt, vil have positive samfundsøkonomiske konsekvenser.

Høring

Sagen har ikke været i høring.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen vedrørende exitstrategier blev forelagt Folketingets Europaudvalg forud for ECOFIN 20. oktober.

Holdning

Dansk holdning

Den økonomiske krise og de markante lempelser af den økonomiske politik har skærpet de europæiske landes udfordringer med at sikre de offentlige finansers langsigtede holdbarhed som grundlag for vækst og beskæftigelse. Danmark lægger derfor stor vægt på arbejdet med finanspolitisk konsolidering på nationalt niveau og EU-niveau inden for rammerne af Stabilitets- og Vækstpagten.

Danmark støtter rådskonklusionerne af 20. oktober 2009 med overordnede principper for exitstrategier på grundlag af Kommissionens prioriteter, og Danmark vil kunne støtte en videreudvikling af disse principper, eventuelt i form af en rapport, idet man fra dansk side blandt andet lægger vægt på en økonomisk rationel differentiering af exitstrategierne, hvor landenes konsolideringsplaner, herunder timingen og størrelsen af konsolideringerne, afspejler deres respektive udfordringer. Danmark kan endvidere støtte, at konsolideringerne følges op med struktur-reformer, som styrker vækstpotentialet og understøtter forbedringen af de offentlige finanser. Fælles principper for exitstrategier bør desuden udmøntes i en effektiv implementering af Pagtens procedurer.

Andre landes holdninger

EU-landene ventes at kunne nå til enighed om en videreudvikling af de overordnede principper for exitstrategier i rådskonklusionerne af 20. oktober, eventuelt i form af en rapport.

Dagsordenspunkt 3: Holdbarhed af offentlige finanser

Resumé

På det kommende ECOFIN-møde ventes drøftet udkast til rådskonklusioner vedr. holdbarheden af EU-landenes offentlige finanser. På baggrund af tidligere fremlagte fremskrivninger af de aldersrelaterede stigninger i de offentlige udgifter i de kommende årtier samt Kommissionens seneste skøn for landenes niveau for offentlig gæld og underskud har Kommissionen i sin holdbarhedsrapport 2009 foretaget en vurdering af holdbarheden af EU-landenes offentlige finanser. Den aktuelle krise har generelt øget holdbarhedsudfordringerne i EU yderligere i forhold til de eksisterende demografiske udfordringer for de offentlige finanser. Der ventes enighed om at understrege vigtigheden af at tage den langsigtede holdbarhed i betragtning i tilrettelæggelsen af den økonomiske politik i de enkelte EU-lande, herunder gennem eksempelvis pensionsreformer, der øger tilbagetrækningsalderen, i de lande, der endnu ikke har gennemført sådanne reformer.

Baggrund

ECOFIN ventes på mødet at drøfte de offentlige finansers langsigtede holdbarhed på baggrund af Kommissionens netop offentliggjorte holdbarhedsrapport 2009. Holdbarhedsrapporten vurderer finanspolitikens holdbarhed i de enkelte EU-lande samt størrelsesordenen af de tilpasninger i finanspolitikken, som vil være nødvendige for at adressere holdbarhedsudfordringerne fra de aktuelle underskud og gælds niveauer og fra de langsigtede demografiske ændringer.

Holdbarhedsrapporten tager udgangspunkt i de seneste fremskrivninger af de aldersrelaterede ændringer i de offentlige finanser, som fremlagt i en separat rapport fra april 2009 om de økonomiske konsekvenser af aldring (Ageing report 2009), udarbejdet af Kommissionen og det økonomisk-politiske udvalg (EPC). Dertil kommer Kommissionens skøn for den strukturelle offentlige saldo i de enkelte lande og andre relevante forhold som gælds niveau, beholdning af aktiver m.v.

Holdbarhedsrapporten er en opdatering og en videreudvikling af Kommissionens seneste holdbarhedsrapport fra 2006. Den opdaterede holdbarhedsvurdering vil blive taget i betragtning ved udarbejdelsen og vurderingen af EU-landenes årlige stabilitets- og konvergensprogrammer.

ECOFIN ventes at vedtage rådskonklusioner om rapporten på baggrund af drøftelsen heraf.

Indhold

Den aktuelle holdbarhedsrapport bygger på de seneste fremskrivninger af de aldersrelaterede stigninger i de offentlige udgifter, som er gennemført og offentliggjort i Kommissionens og det økonomisk-politiske udvalgs (EPC) fælles rapport om de økonomiske konsekvenser af aldring (Ageing report 2009) fra april 2009, og som gives herunder.

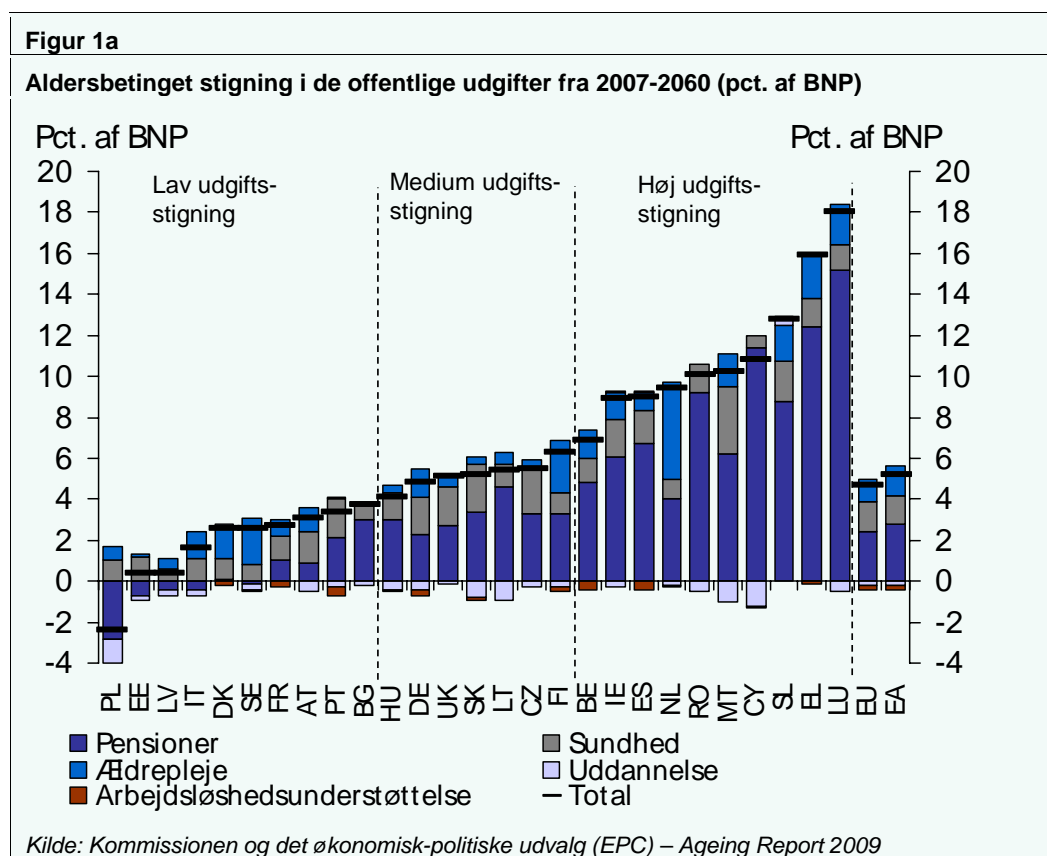
Den demografiske udfordring for de offentlige finanser i EU-landene

Det stigende antal ældre og den øgede forsørgerbyrde, som EU-landene står over for, udfordrer de offentlige finanser ved at reducere arbejdsstyrken og derigennem

mindske den potentielle vækst og ved at øge de offentlige udgifter til pension, ældrepleje og sundhed.

Ageing-rapporten foretager en fremskrivning heraf frem til 2060. Fremskrivningen tager udgangspunkt i Eurostats befolkningsprognose og tilføjer en række antagelser vedr. udviklingen på arbejdsmarkedet (arbejdsstyrke, beskæftigelse og arbejdsløshed) samt i arbejdsproduktivitet og renteniveau, som tilsammen producerer en samlet fremskrivning af BNP. På baggrund af befolkningsprognosen og BNP-fremskrivningen samt en række øvrige antagelser om de enkelte udgiftsposter foretages en fremskrivning af udviklingen i de fem udgiftskategorier pensioner, ældrepleje, sundhed, arbejdsløshedsunderstøttelse og uddannelse, som vurderes at være særligt aldringsfølsomme.

Rapporten skønner på den baggrund, at der samlet vil ske en aldersbetinget stigning i de offentlige udgifter fra 2007 til 2060 på 4,7 pct. af BNP i gennemsnit i EU-landene, jf. figur 1a.

Det ses af figur 1a, at der er store forskelle i de aldersrelaterede stigninger i de offentlige udgifter mellem de enkelte EU-lande, der skyldes forskelle i demografi og i indretningen af de sociale systemer. Grækenland og Luxembourg vil på grundlag af de aktuelle strukturer opleve betydelige stigninger på over 15 pct. af BNP i de aldersrelaterede offentlige udgifter.

I gennemsnit skyldes omtrent halvdelen af de aldringsbetingende udgiftsstigninger i EU øgede offentlige pensionsudbetalinger, mens de resterende aldersrelaterede udgiftsstigninger er nogenlunde lige fordelt mellem øgede udgifter til hhv. sundhed og ældrepleje.

Holdbarhedsrapporten 2009

På grundlag af ovenstående aldringsbetingede fremskrivninger af de offentlige udgifter og de skønnede niveauer for gæld og offentlige underskud, har Kommissionen i sin holdbarhedsrapport foretaget en vurdering af holdbarheden af EU-landenes offentlige finanser.

Holdbarhedsrapporten fremlægger beregninger af et ”holdbarhedsgab”, der angiver et skøn for den permanente forbedring af saldoen på de offentlige finanser, som vil være nødvendig for at balancere nutidsværdien af alle fremtidige offentlige indtægter og udgifter.¹ Et holdbarhedsgab ifølge denne indikator vil således betyde, at nutidsværdien af udgifterne overstiger nutidsværdien af indtægterne, og at den offentlige gæld derfor på lang sigt vil stige ubegrænset, med mindre der foretages finanspolitiske stramminger i forhold til den aktuelt gældende politik. Denne metode for beregning af holdbarhed svarer i store træk til den måde, man i Danmark beregner holdbarhed på, om end de konkrete resultater afhænger af de input, der lægges til grund, f.eks. hvad angår den primære strukturelle saldo, hvor der anvendes forskellige metoder i hhv. holdbarhedsrapporten og i regeringens egne skøn.

Holdbarhedsrapportens resultater skal ikke ses som egentlige prognoser for udviklingen i de offentlige finanser, men en illustration af mulige scenarier, hvis der ikke gennemføres ændringer i den økonomiske politik.

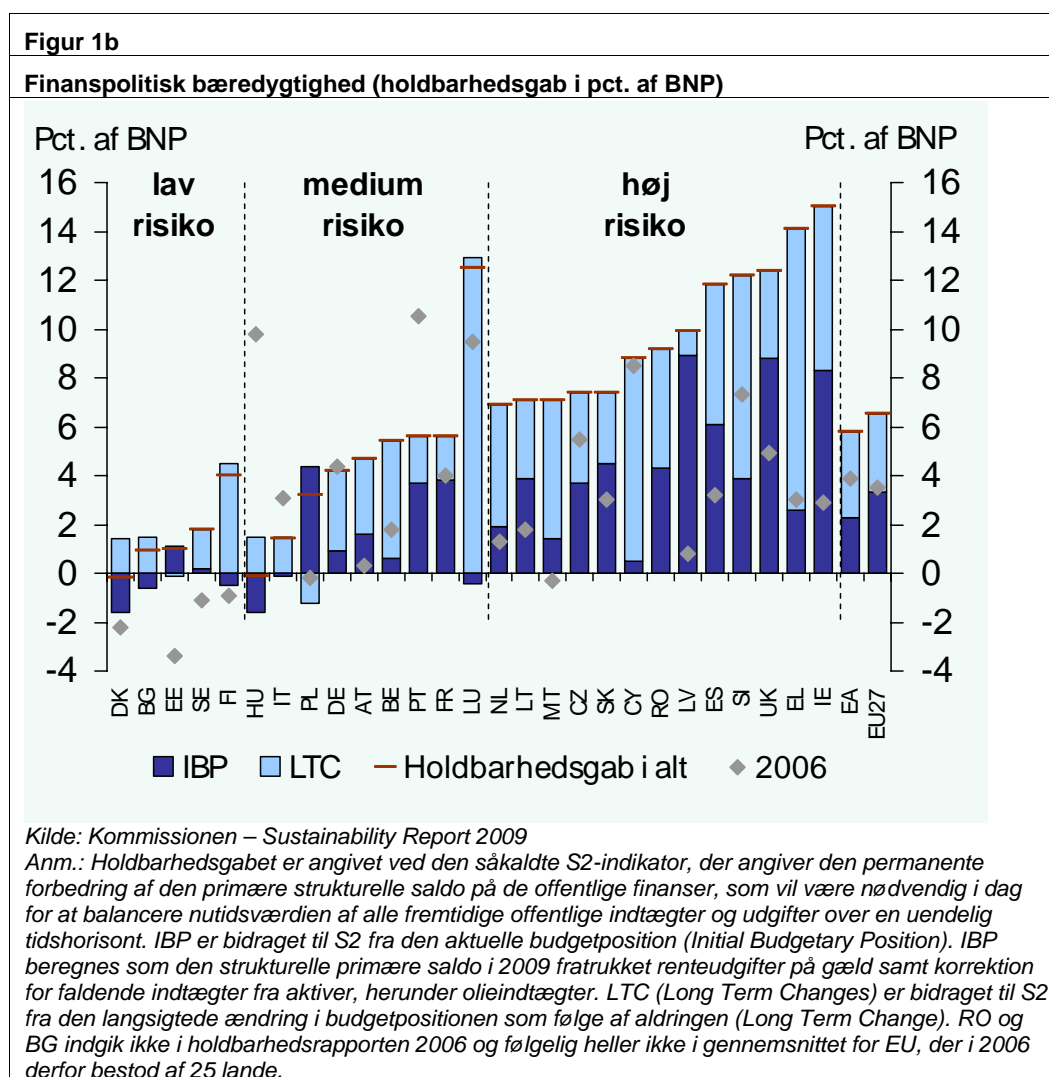
Rapportens holdbarhedsberegninger baserer sig på den nugældende og vedtagne økonomiske politik og antager, at de aldersrelaterede offentlige udgifter udvikler sig i overensstemmelse med fremskrivningerne fra Ageing report 2009 frem mod 2060, som beskrevet herover, at de øvrige primære udgifter samt indtægter fremadrettet udgør en konstant andel af BNP lig de nuværende niveauer², og at den samlede primære saldo udgør en konstant andel af BNP efter 2060. Holdbarhedsberegningerne tager udgangspunkt den primære strukturelle saldo for 2009, således at der korrigeres for midlertidige forhold som konjunkturer og engangs-

¹ Hovedindikatoren for finanspolitisk holdbarhed på lang sigt (S2) er således et estimat for den permanente forbedring af saldoen på de offentlige finanser, som under de givne antagelser vil sikre balance mellem offentlige udgifter og indtægter over en uendelig tidshorisont (dvs. overholdelse af den intertemporale budgetrestriktion), herunder inkl. de fremskrevne aldersrelaterede udgifter, samt den nuværende offentlige gæld og dens rentebyrde. Den krævede permanente forbedring af de offentlige finanser kan opnås ved diskretionære finanspolitiske stramminger, som gennemføres nu eller senere (og som i givet fald skal være større, desto senere de gennemføres), og/eller strukturreformer, som dæmper udgiftsstigningerne og dermed forbedrer finanserne på sigt.

² Beregningerne korrigeres imidlertid for visse aldersrelaterede ændringer i indtægterne frem til 2060, herunder navnlig den forventede udvikling i indtægterne fra pensionsbeskatningen som følge af de demografiske ændringer samt modning af opsparingsbaserede pensionssystemer (som fx arbejdsmarkedspensioner). Derudover korrigeres specifikt for faldende Nordsøindtægter over tid.

tiltag og fokuseres på de aktuelle underliggende niveauer for primære udgifter og indtægter³.

Rapportens holdbarhedsanalyser peger på, at finanspolitisk holdbarhed vil kræve en permanent forbedring af saldoen på de offentlige finanser på omtrent 6,5 pct. af BNP i gennemsnit i EU-landene, idet der dog er stor variation på tværs af landene, jf. figur 1b.

Det ses af figur 1b, at for EU i gennemsnit skyldes kun knap halvdelen – 3,2 procentpoint – af holdbarhedsgabet de aldersrelaterede stigninger i de offentlige udgifter (LTC), mens den resterende del af holdbarhedsgabet – 3,3 procentpoint – skyldes det budgetmæssige udgangspunkt (IBP). Med andre ord har strukturelle underskud på de offentlige finanser i 2009 i sig selv udløst et betydeligt yderligere holdbarhedsgab, som kommer oven i det holdbarhedsgab, der skyldes aldringen.

³Det bemærkes, at kommissionen selv fremhæver, at der i lyset af krisen er store usikkerheder forbundet med opgørelsen af den strukturelle saldo. Usikkerheden knytter sig især til opgørelsen af outputgabet, som er afgørende for konjunkturrensningen af de offentlige saldi.

Det ses også af figur 1b, at der er tale om en betydelig forværring af holdbarhedsgabet siden holdbarhedsrapporten i 2006, hvor holdbarhedsgabet for de daværende 25 EU-lande var 3,4 pct. af BNP i gennemsnit. Forværringen fra 2006 til 2009 skyldes først og fremmest den aktuelle svækkelse af den offentlige strukturelle saldo, og ikke så meget ændringer i fremskrivningen af de aldersbetingende udgifter, idet disse faktisk er mindsket med i gennemsnit 0,1 pct. af BNP i EU25. Halvdelen af landene har faktisk mindsket de aldersrelaterede udgiftsstigninger siden 2006. Det gælder dog ikke Grækenland, Luxembourg og Malta, hvor hovedårsagen til forværringen af holdbarheden siden 2006 er en stigning i de aldersrelaterede udgifter med mellem 3 og 10 pct. af BNP.⁴

På baggrund af holdbarhedsberegningerne og andre faktorer, herunder offentlig gæld og offentlige aktiver i de enkelte lande, kategoriserer rapporten landene i grupper med hhv. lav, mellem og høj holdbarhedsrisiko. Tretten lande vurderes at stå over for høj holdbarhedsrisiko og kun fem står over for lav holdbarhedsrisiko. Dette i modsætning til 2006, hvor ni lande var i lavrisikogruppen og seks lande var i højrisikogruppen (af dengang 25 medlemslande).

Der knytter sig en række usikkerheder til holdbarhedsberegningerne, som er særligt udtalte på grund af den økonomiske krise, f.eks. knyttet til skønnene for den potentielle vækst og for de offentlige primære strukturelle saldi. I det omfang forværringen i de offentlige primære strukturelle saldi i 2009 er midlertidig, og enten automatisk eller diskretionært vil blive rullet tilbage, når konjunkturerne bedres, vil ovenstående holdbarhedsberegninger tendere at overvurdere holdbarhedsudfordringerne. Omvendt vil rapporten tendere at undervurdere holdbarhedsudfordringerne, i det omfang krisen medfører en permanent eller længerevarende reduktion i potentielt BNP.

Særligt om Danmark

Danmarks har ifølge holdbarhedsrapporten som ét af kun to lande ikke noget holdbarhedsgab (det andet land er Ungarn). Dette skyldes, at Kommissionen for Danmarks vedkommende skønner et strukturelt overskud på den offentlige saldo på næsten 3 pct. af BNP i 2009, og det forhold at de aldersrelaterede stigninger i de offentlige udgifter for Danmark ligger under gennemsnittet i EU bl.a. i lyset af velfærdsreformen.

Det bemærkes, at regeringen omkring årsskiftet vil fremlægge Danmarks konvergensprogram, som opdaterer 2015-planen baseret på danske skøn for struktursaldoen m.v. og gør status for de samlede finanspolitiske udfordringer.

Udkastet til rådskonklusioner

Udkastet til rådskonklusioner ventes at notere sig de øgede udfordringer for de offentlige finansers holdbarhed i lyset af den aktuelle krise og de eksisterende demografiske udfordringer, som afspejlet i Kommissionens holdbarhedsrapport.

⁴ For Grækenland og Luxembourg er der imidlertid ikke tale om en underliggende ændring i den førte politik eller den demografiske udvikling, men om, at man i den mellemliggende tid har inddraget fremskrivninger af pensionsudgifter, som allerede fandtes i 2006, men som af forskellige grunde ikke var opgjort eller indregnet i holdbarhedsberegningerne på daværende tidspunkt.

Det anerkendes, at der pga. krisen er større usikkerheder forbundet med holdbarhedsvurderingen end tidligere, men at dette ikke ændrer på, at der er store holdbarhedsudfordringer i mange lande, som kræver politisk handling.

Sikring af holdbarheden i årene efter krisen er således en betydelig udfordring for landene, som udover reduktioner i de offentlige underskud og den offentlige gæld også vil kræve fokus på reformer af pensionssystemer og andre sociale sikringssystemer og reformer, der øger beskæftigelsen og som kan modvirke faldet i den potentielle vækst samtidigt med, at der tages hensyn til passende exit-strategier i forhold til den aktuelle krise.

Det anerkendes, at en række lande allerede har gennemført reformer, der adresserer aldringsudfordringen, og medlemslandene opfordres til at fortsætte sådanne reformer, herunder navnlig at overveje pensionsreformer, der kobler tilbagetrækningsalderen til udviklingen i den forventede levetid.

Konklusionerne anbefaler, at medlemslandene giver holdbarhedsorienterede strategier særligt fokus i den kommende runde af stabilitets- og konvergensprogrammer. Rådet inviterer Kommissionen til at opdatere sin holdbarhedsrapport på baggrund af yderligere opdaterede metoder til at vurdere den langsigtede holdbarhed af de offentlige finanser.

Hjemmelsgrundlag

Ikke relevant.

Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

Europa-Parlamentets udtalelser

Sagen har ikke været forelagt Europa-Parlamentet.

Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Sagen har ingen konsekvenser for gældende dansk ret.

Statsfinansielle konsekvenser

Sagen har ingen direkte statsfinansielle konsekvenser. I det omfang rapporten og rådskonklusionerne fører til gennemførelsen af reformer, der forbedrer holdbarheden af de offentlige finanser i EU-landene, vil dette have positive statsfinansielle konsekvenser for Danmark og EU-landene som helhed.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Sagen har ingen direkte samfundsøkonomiske konsekvenser. I det omfang rapporten og rådskonklusionerne fører til gennemførelsen af reformer, der forbedrer holdbarheden af de offentlige finanser i EU-landene, vil dette have positive samfundsøkonomiske konsekvenser for Danmark og EU-landene som helhed.

Høring

Sagen har ikke været i ekstern høring.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg. Rapporten om de økonomiske konsekvenser af aldring (Ageing report 2009), hvis fremskrivninger danner grundlag for holdbarhedsrapporten, blev drøftet på ECOFIN den 5. maj 2009 og blev i den forbindelse fremlagt i Folketingets Europaudvalg den 30. april 2009.

Holdning

Foreløbig dansk holdning

Regeringen er generelt enig i holdbarhedsrapporten og støtter udkastet til rådskonklusioner. Kommissionens holdbarhedsvurdering og rådskonklusionerne udgør et vigtigt bidrag til vurderingen af landenes økonomiske politik ikke mindst i forhold til håndteringen af de demografiske udfordringer.

Andre landes holdning

Der ventes generel opbakning til holdbarhedsrapporten og indholdet af rådskonklusionerne.

Dagsordenspunkt 4: Bedre regulering

Resumé

Rådet (ECOFIN) ventes på mødet den 11. november 2009 at drøfte rådskonklusionerne og Kommissionens meddelelse om programmet for bedre regulering i EU.

Baggrund

Kommissionen udsendte i januar 2007 handlingsprogrammet for administrative lettelser. Her foreslog Kommissionen bl.a. på dansk foranledning en fælles målemetode til at opgøre de administrative byrder, et reduktionsmål på 25 pct. for administrative byrder i EU og etableringen af en særlig enhed (Impact Assessment Board) til at kvalitetssikre Kommissionens konsekvensvurderinger af forslag til regulering.

I januar 2008 vedtog Kommissionen den anden strategiske meddelelse om bedre regulering i EU. I meddelelsen blev status og nye tiltag beskrevet, herunder en opfordring fra Kommissionen til alle medlemsstater om at sætte nationale reduktionsmål inden årets forårstopmøde.

Den 28. januar 2009 udsendte Kommissionen den tredje strategiske meddelelse om bedre regulering. Meddelelsen beskrev, at målingerne af de administrative byrder på de 13 prioriterede områder viser, at der er identificeret byrder for 115 – 130 mia. EURO. Målingerne viste, at selskabsret og moms er de mest byrdefulde målte områder og Kommissionen har derfor udarbejdet regelforenklingsforslag her indenfor. Dette gælder et e-faktureringsystem på momsområdet (som forventes et lettelsespotentiale på 18 mia. euro) og mulighed for undtagelse af mikrovirksomheder for nogle af regnskabsdirektiverne (forventet lettelsespotentiale på 8 mia. euro). Kommissionen har ligeledes noteret sig, at 21 lande nu har sat nationale reduktionsmål.

Derudover vil Kommissionen fremadrettet identificere specifikke regelforenklingsforslag på de 13 prioriterede områder. Desuden vil Kommissionen, hvor muligt og som beskrevet i ”En Small Business Act for Europa”, anvende fælles ikrafttrædelsesdatoer for erhvervsrettede direktiver og forordninger.

Indhold

Rådet (ECOFIN) ventes på mødet den 11. november at drøfte Kommissionens meddelelse om Kommissionens regelforenklingsprogram.

Kommissionens måling af de administrative byrder viser et samlet byrdeniveau på 123,8 mia. EUR på de 13 udvalgte prioritetsområder. Kommissionen har forpligtet sig til at gennemføre 25 pct. administrative lettelser inden 2012, men øger i deres meddelelse omfanget af forventede lettelser til 33 pct. Heraf er lettelser af 48 regelsæt vedtaget, hvilket svarer til 6 pct. lettelser. Den store pukkel af lettelser, svarende til 25 pct., er der enten stillet forslag om eller de er ved at blive behandlet af Parlamentet og Rådet. Det omhandler lettelser af 18 regelsæt. De resterende 2 pct. forventede lettelser, som vedrører 31 regelsæt, er ved at blive analyseret nærmere.

Kommissionens meddelelse indeholder desuden konkrete forenklingsforslag på alle 13 prioriterede områder, som Kommissionen blev opfordret til på rådsmødet (ECOFIN) i marts 2009.

ECOFIN ventes at drage en konklusion der opfordrer Kommissionen til at monitorere fremdriften i regelforenklingsindsatsen tæt og årligt rapportere om implementeringen af forenklingsforslagene. Desuden opfordres Kommissionen til at fortsætte indsatsen for at fremsætte og identificere yderligere forenklingsforslag.

Hjemmelsgrundlag

Ikke relevant.

Nærhedsprincippet

Omkring 40 pct. af danske virksomheders administrative byrder kan relateres til EU og den nationale implementering af EU-lovgivning, herunder f.eks. i forbindelse med implementeringen af det indre marked. Regeringens mål om at reducere byrderne med op til 25 pct. i 2010 gør det relevant både at fokusere på byrder som følge af danske love og regler og byrder afledt af EU-regulering. Kommissionens handlingsprogram for administrative lettelser vedrører EU regulering, som der kun kan foretages forenklinger af på EU-niveau. Regeringen finder, at sagen er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres om rådskonklusionerne.

Gældende dansk ret

Rådskonklusionerne har ingen lovgivningsmæssige konsekvenser.

Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Rådskonklusionerne har ingen lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser for Danmark. Gennemførelsen af konkrete regelforenklinger i EU kan medføre både lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser for Danmark.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Rådskonklusionerne har ingen direkte samfundsøkonomiske konsekvenser for Danmark. Bedre regulering, og derigennem omkostningseffektive løsninger, vil have positive samfundsøkonomiske konsekvenser for Danmark (administrative lettelser for virksomheder).

Administrative konsekvenser for erhvervslivet

Rådskonklusionerne har ingen administrative konsekvenser for erhvervslivet, men konkrete regelforenklinger i EU kan reducere erhvervslivets administrative byrder.

Høring

Ikke relevant.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Bedre regulering har siden 2001 været forelagt Folketingets Europaudvalg flere gange forud for møder i Rådet (konkurrenceevne og ECOFIN). Bedre regulering har senest været forlagt udvalget forud for rådsmødet (konkurrenceevne) den 27. februar 2009.

Holdning

Regeringen kan tilslutte sig udkastet til rådskonklusioner. Danmark støtter aktivt arbejdet med bedre regulering i EU, fordi arbejdet i EU ligger i naturlig forlængelse af indsatsen for regelforenkling og administrative lettelser i Danmark.

Danmark lægger stor vægt på, at momentum i arbejdet med administrative lettelser opretholdes i Kommissionen. Målingerne af de administrative byrder er nu afsluttet og Kommissionen har fremsat en række reduktionsforslag. Det er nu op til Rådet og Europa-Parlamentet at vedtage forslagene og dermed leve op til deres del af ansvaret for at opnå mærkbare administrative lettelser.

Danmark lægger vægt på, at Kommissionens regelforenklingsarbejde og konsekvensvurderinger forbedres og styrkes. Danmark lægger vægt på, at der bliver udarbejdet grundige konsekvensanalyser forud for al lovgivning og i forbindelse med væsentlige ændringsforslag i Rådet og Europa-Parlamentet, med fokus på at sikre omkostningseffektive løsninger samt, at der foretages en mere kvalificeret vurdering af administrative konsekvenser, miljø- og forbrugerhensyn i forbindelse med konsekvensvurderinger.

Danmark støtter, at bedre regulering som udgangspunkt sker ud fra en risikobaseret tilgang, således at håndhævelsen af erhvervsreguleringen kan målrettes områder, hvor problemerne er størst, og risikoen ved overtrædelser er mest alvorlig.

Danmark støtter, at bedre regulering sker ud fra en balanceret og integreret tilgang, som ikke sænker arbejdsmiljøbeskyttelsen, miljøbeskyttelsesniveauet, fødevarerikkerhed, forbrugerbeskyttelsen eller sundhedsstandarder. Danmark ser endvidere bedre reguleringsindsatsen som en mulighed for også at kunne øge kvaliteten i reguleringen og derigennem forbedre beskyttelsesniveauet.

Andre landes holdninger

Der er generel enighed i Rådet om arbejdet med bedre regulering i EU og der forventes enighed om rådskonklusionerne.

Dagsordenspunkt 5: Kapitalkravsdirektivet

Resumé

Overordnet handler forslaget om stramminger af kapitalkravene på en række konkrete områder samt præciseringer af principper for god aflønningspolitik i banker og af tilsynet hermed. Det foreslås, at tilsynet skal kunne uddele administrative bøder.

KOM(2009) – 362

Baggrund og indhold

Kommissionen har fremsat ændringsforslag til kapitalkravsdirektivet (direktiv 2006/48/EF om adgang til at optage og udøve virksomhed som kreditinstitut og direktiv 2006/49/EF om kravene til investeringsselskabers og kreditinstitutters kapitalgrundlag).

Kommissionen har også fremlagt en konsekvensanalyse af forslaget⁵. Forslaget er en opfølgning på Kommissionens meddelelse til Det Europæiske Råd af 4. marts 2009 om "Fremdrift i den europæiske genopretning" og inspireret af de seneste henstillinger af 2. april 2009 fra G20, samt Basel Komiteens anbefalinger til nye standarder for måling af markedsrisiko m.m. offentliggjort den 13. juli 2009.

Det foreslås, at reglerne skal være implementeret og offentliggjort i den nationale lovgivning senest den 1. januar 2011. Kommissionen forventer at fremsætte andre ændringsforslag til kapitalkravsdirektivet senere på året.

Forslaget berører primært fire emner:

- Kapitalkrav vedr. securitisering og resecuritisering
- Kapitalkrav for markedsrisici
- Aflønningspolitik
- Sanktionsmuligheder

Krav vedr. securitisering og resecuritisering

Det foreslås at øge kapitalkravene til securitiseringer i handelsbeholdningen og til resecuritiseringer.

En securitisering er en transaktion, hvor man udsteder værdipapirer med sikkerhed i de forventede fremtidige betalingsstrømme fra et underliggende aktiv.

Bankernes aktiver er opdelt i *handelsbeholdningen* - der omfatter værdipapirer, som holdes med henblik på videresalg og gevinster ved prisændringer - og i *bankbeholdningen*⁶, som omfatter resten af aktiverne, herunder værdipapirer, der som udgangspunkt holdes til udløb. Efter de nuværende regler er kapitalkravet til securitiseringer i handelsbeholdning mere simple og lavere end kravene for securitiseringer i bankbeholdningen. Det foreslås at benytte samme metode til beregning af kapitalkravet til securitiseringen i handelsbeholdning som i bankbeholdningen. Endvidere forbydes virk-

⁵ http://ec.europa.eu/internal_market/bank/docs/regcapital/com2009/impact_assesment_en.pdf

⁶ I dansk lovgivning kaldes bankbeholdningen "poster uden for handelsbeholdningen".

somheder at anvende deres egne modeller for markedsrisiko⁷ ved beregning af kapitalkrav for securitiseringer i handelsbeholdningen, da det har vist sig, at de ikke har identificeret risici tilfredsstillende.

Ved resecuritiseringer indgår en eller flere securitiseringer som underliggende aktiver. Der vil ifølge forslaget stilles større kapitalkrav til resecuritiseringer end til securitiseringer med samme rating som følge af den øgede kompleksitet og følsomhed overfor korrelerede tab. For særlige komplekse resecuritiseringer, hvor instituttet ikke fyldestgørende kan godtgøre overfor Finanstilsynet, at det kan gennemskue produktet, skal instituttet ifølge forslaget afsætte yderligere kapital.

I de nuværende regler er der oplysningspligt om securitiseringer i bankbeholdningen. Med forslaget udvides denne pligt til også at omfatte securitiseringer i handelsbeholdningen.

Interne modelbaserede kapitalkrav for markedsrisici

Efter gældende regler kan institutterne beregne deres kapitalkrav til dækning af markedsrisici på baggrund af egne modeller. Det har imidlertid vist sig i løbet af den nuværende krise, at tabene systematisk blev undervurderede.

Det foreslås, at stramme kravene til egne modeller til beregning af kapitaldækning for markedsrisici, så modellerne tager mere hensyn til stresssituationer.

Aflønningspolitik

Kreditinstitutternes aflønningspolitik for medarbejdere med væsentlig indflydelse på kreditinstituttets funktion skal være i overensstemmelse med effektiv og sund risikostyring både på kort og lang sigt. I forslaget opstilles mere detaljerede krav til hvorledes dette mål opnås, herunder at institutterne skal informere om deres aflønningspolitik og sammenhængen mellem denne og deres resultalmål. Tilsynsmyndighederne skal påse, at de finansielle virksomheder overholder deres forpligtigelser.

Sanktionsmuligheder

Det foreslås, at tilsynsmyndigheder gives beføjelser til at pålægge sanktioner for overtrædelse af direktivets bestemmelser. Myndighederne skal råde over både finansielle og andre sanktionsmuligheder (fx særlige krav til offentliggørelse eller indberetning) som står i rimeligt forhold til overtrædelsernes grovhed så det får præventiv virkning.

Hjemmelsgrundlag

Forslaget er baseret på Traktatens art. 47, stk. 2 og er omfattet af art. 251 – den fælles beslutningstagning.

Nærhedsprincippet

Regeringen vurderer, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

⁷ Med markedsrisici forstås risici for at værdien af en portefølje ændrer sig som følge af at ændringer i markedet for værdipapirer, valuta og/eller råvarer.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet har endnu ikke afgivet udtalelse om forslaget.

Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Direktivforslagets område er delvist reguleret i lov om finansiel virksomhed med tilhørende bekendtgørelser og vejledninger. Lov om finansiel virksomhed og tilhørende kapitaldækningsbekendtgørelse og vejledning udstedt i henhold til § 71 i lov om finansiel virksomhed vil skulle ændres.

Statsfinansielle konsekvenser

Forslaget skønnes ikke at ville have statsfinansielle konsekvenser for Danmark.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Kommissionens konsekvensanalyse peger på, at forslaget vil øge kapitalkravene for bankernes handelsbeholdning. Konsekvenserne for de enkelte banker vil afhænge væsentligt af porteføljesammensætningen. For institutter, der benytter interne modeller i forhold til markedsrisici, kan det fordoble de gældende kapitalkrav på handelsbeholdningen. De øgede kapitalkrav til resecuritiseringer kan begrænse markedet for sådanne.

Høring

Der har været høring af forslaget i følgende udvalg:

- EU-specialudvalg for den finansielle sektor og
- EU-specialudvalg for Arbejdsmarkedet og Sociale Forhold.

Der er modtaget høringssvar fra flg.:

Akademikernes Centralorganisation,
 Kommunernes Landsforening,
 Landsorganisationen i Danmark,
 Dansk Aktionærforening,
 Dansk Arbejdsgiverforening,
 Danmarks Nationalbank,
 Danmarks Rederiforening,
 Finanssektorens Arbejdsgiverforening,
 Finansrådet,
 Forsikring & Pension,
 FTF og Finansforbundet (fællesvar)
 Realkreditrådet.

FTF og Finansforbundet (FTF/FF) og Landsorganisationen i Danmark (LO) finder vedrørende forholdet mellem direktivet og overenskomster, at betragtningen nr. 7 ikke giver den nødvendige garanti juridisk set for, at direktivet er uden præjudice for de sociale parters rettigheder. FTF/FF og LO opfordrer til at arbejde for, at afgrænsningen fremgår af selve direktivet, og at teksten bliver mere præcis og direkte fastslår at direktivets regler ikke vedrører aflønningspolitik, der er aftalt i kollektive overenskomster.

FTF/FF og LO finder vedrørende forholdet mellem direktivets anvendelsesområde og personkredsen med fordel kan skærpes, da personkredsen, der er omfattet af forslaget, er meget upræcis defineret og efterlader tilsynsmyndighederne med en væsentlig skønsopgave. FTF/FF finder, at det kan få store praktiske konsekvenser i sektoren i Danmark, hvis forsikringsområdet og assurandører reguleres af tilsvarende regler.

FTF/FF finder det betænkeligt, at Det Europæiske Banktilsynsudvalg gives kompetencer til at udarbejde retningslinjer for en forsvarlig aflønningspolitik, som skal efterleves med samme retsvirkning som en lov og sanktioneres på samme måde.

FTF/FF finder vedrørende sanktionsmuligheder det umiddelbart meget vidtgående, at overtrædelser af direktivet skal kunne sanktioneres direkte med straf. FTF finder, at dette som minimum ikke bør gælde for aflønningspolitikker, som er aftalt i en kollektiv overenskomst.

Finanssektorens Arbejdsgiverforening (FA) og LO støtter overordnet EU's indsats for at mindske risiciene i den finansielle sektor, herunder indsatsen for at sikre aflønningsformer, der ikke motiverer til kortsigtede prioriteter og belønner overdreven risikotagning.

FA er tilfreds med, at lønpolitik i forslaget udelukkende skal gælde medarbejdere på meget højt niveau, der har betydelig indflydelse på virksomhedens risikoprofil, at EU-Kommissionen anerkender arbejdsmarkedets parterers ret til at indgå kollektive aftaler, og at direktivet vil overholde nærhedsprincippet.

FA er tilfreds med forslagets proportionalitetsprincip, der giver virksomheden den nødvendige plads til at indrette lønpolitikken, så den passer til virksomhedens størrelse, organisation og aktiviteter.

FA finder, at teksten i bilag 5 er bindende vedrørende aflønning, hvilket kan medføre, at visse kontrakter skal forhandles på ny. FA finder, at virksomheden skal have passende tid til at gennemgå kontrakter med henblik på at revidere aflønningsordninger og individuelle kontrakter.

Finansrådet (FR) finder det afgørende, at der i direktivet opretholdes mulighed for en fleksibel tilgang til vurderingen af de enkelte virksomheders aflønningsprincipper. FR er tilfreds med forslagets proportionalitetsprincip, således der på en fleksibel måde bl.a. kan tages hensyn til virksomhedens størrelse og kompleksitet.

Forsikring & Pension (F&P) ser gerne at man fra dansk side lægger afgørende vægt på, at forslaget i forhold til aflønningspolitik udformes under hensyntagen til forskellene i arbejdsmarkedsmodeller, herunder at den europæiske regulering ikke bliver for detaljeret.

F&P finder, at personkredsen, der omfattes af forslaget om aflønning, bør afgrænses klarere. Eksempler kunne være virksomhedens karakter samt afgrænsning til perso-

ner, der i kraft af deres position eller funktion har direkte indflydelse på virksomhedens risikoprofil.

Realkreditrådet (RR) anfører, at efter dets opfattelse og med baggrund i vurderingen af konsekvenser fra dets medlemmer kan forslaget føre til væsentlig mere end en fordobling i kapitalkravet under normale markedsforhold for institutter med VaR-modeller (dvs. interne modeller). RR noterer sig, at forslaget fører til en generel forhøjelse af kapitalkravet, men modvirker ikke medcykliske forhold.

Dansk Aktionærforeningen støtter overordnet set forslaget, men finder, at der bør arbejdes for, at aflønning skal udformes, så den ikke påfører kunder særlige risici eller omkostninger.

Danmarks Rederiforeningen tilslutter sig indstillingerne i specialudvalgsnotatet og ønsker færre detaljer i regulering af aflønningspolitikker.

Danmarks Nationalbank tilslutter sig indstillingen til dansk holdning i specialudvalgsnotatet.

Akademikernes Centralorganisation, Dansk Arbejdsgiverforening og Kommunernes Landsforening har ingen bemærkninger.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Ændringsforslaget har ikke tidligere være forelagt Europaudvalget. Grundnotat er fremsendt 27. august 2009. Nærhedsnotat er fremsendt den 10. august 2009.

Holdning

Regeringens holdning

Regeringen støtter overordnet formålet med forslaget.

I forhold til aflønningspolitik lægger regeringen vægt på, at forslaget udformes under hensyntagen til arbejdsmarkedets parters ret til at indgå kollektive overenskomster.

Andre landes holdninger

Det forventes, at der vil kunne opnås enighed om en ændring af kapitalkravsdirektivet som beskrevet ovenfor.

Dagsordenspunkt 6a: Skat - Administrativt samarbejde på skatteområdet (bistandsdirektivet)

Resumé

ECOFIN ventes at have en generel drøftelse af forslaget til nyt direktiv om administrativt samarbejde på beskatningsområdet (bistandsdirektivet). Det nye direktiv skal afløse det gældende bistandsdirektiv fra 1977, som er ændret talrige gange, men som på flere punkter ikke har fulgt den internationale udvikling, herunder især forholdet til bankhemmelighed. Det nye direktiv skal styrke og udvide udvekslingen af oplysninger mellem medlemsstaternes skattemyndigheder.

KOM(2009)29

Baggrund

Det gældende bistandsdirektiv (77/799/EØF) har til formål at sikre, at medlemsstaterne udveksler de oplysninger, som er nødvendige for en korrekt beskatning af personer og virksomheder i en medlemsstat, som har økonomiske relationer til en anden medlemsstat.

Direktivet er imidlertid utilstrækkeligt til at opfylde formålet, idet det bl.a. giver mulighed for, at en medlemsstat kan afslå en anmodning fra en anden medlemsstat om oplysninger med den begrundelse, at statens egen lovgivning eller administrative praksis (bankhemmelighed) forhindrer den i at indhente oplysningerne. Samtidig omfatter det gældende bistandsdirektiv kun direkte skatter og afgift af forsikringspræmier. (Moms og en række punktafgifter, der i en periode har været omfattet af direktivet, er nu reguleret af henholdsvis Rådets forordning (EF) nr. 1798/2003 og Rådets forordning 2073/2004).

Kommissionen har derfor fremsat forslag til et nyt bistandsdirektiv, som skal forbedre og på visse punkter udvide udvekslingen af oplysninger mellem medlemsstaternes skattemyndigheder.

På baggrund af forhandlinger på embedsmandsniveau har det svenske formandskab fremsat et kompromisforslag.

Indhold

Kommissionens forslag indebærer overordnet, at alle direkte skatter og indirekte skatter, undtagen told og indirekte skatter, som er omfattet af de ovennævnte forordninger, bliver omfattet af ensartede regler om udveksling af oplysninger.

Derudover indeholder forslaget en række ændringer vedr. bistandens art, udvekslingen af oplysninger, administrativt samarbejde mv.

Bistandens art

Forslaget indeholder regler om fem forskellige typer af bistand til fremskaffelse af oplysninger: udveksling efter anmodning, automatisk udveksling, spontan udveksling, embedsmænds tilstedeværelse på en anden medlemsstats territorium og samtidigt gennemførte undersøgelser ("simultane revisioner"). Disse fem typer er de samme som de fem typer af bistand, som almindeligvis er omfattet af aftaler om administrativ bistand i skattesager, der indgås bilateralt på grundlag af en bestem-

melse i en dobbeltbeskatningsoverenskomst, der svarer til artikel 26 i OECD's model for dobbeltbeskatningsoverenskomster. I forhold til det gældende direktiv er forslaget om udenlandske embedsmænds tilstedeværelse på en medlemsstats territorium nyt.

Automatisk udveksling af oplysninger betyder, at en stat med aftalte mellemrum skal sende oplysninger, som er relevante for beskatning i en anden stat. Udvekslingen omfatter nogle nærmere angivne typer af oplysninger, som parterne er blevet enige om at udveksle automatisk. Oplysningerne skal sendes, uden at den anden stat har anmodet om dem. Oversendelsen sker i vidt omfang elektronisk i formater, som parterne har aftalt på forhånd. I forhold til det gældende direktiv er det nu specificeret, at automatisk udveksling af oplysninger skal omfatte bl.a. udbytter, kursgevinster, royalties, løn, pension, lejeindtægter af fast ejendom og livsforsikringer.

Herudover medfører kompromisforslaget en præcisering af den spontane udveksling af oplysninger. En medlemsstat vil i fremtiden være forpligtet til at sende oplysninger til en anden medlemsstat i tilfælde, hvor førstnævnte stat vurderer det som sandsynligt, at der sker overtrædelse af skattereglerne, skatteundgåelse eller -unddragelse i den anden medlemsstat, eller vurderer, at der er risiko for, at der vil ske ukorrekt beskatning i den anden medlemsstat.

Udveksling af oplysninger

Formandskabet har i sit kompromisforslag foreslået en bestemmelse om, at oplysninger, som en medlemsstat modtager i henhold til direktivet, skal holdes fortrolige på samme måde som oplysninger, der er indhentet i henhold til den modtagende medlemsstats egen lovgivning. Endvidere skal oplysninger, som en medlemsstat har modtaget fra en anden medlemsstat i henhold til direktivet, efter tilladelse fra den anden stat kunne anvendes til andre formål end beskatning. En medlemsstat, som har modtaget oplysninger fra en anden medlemsstat, skal desuden kunne videregive oplysningerne til en tredje medlemsstat, forudsat at direktivets regler og procedurer overholdes.

I forhold til det gældende direktiv er der tilføjet en særlig bestemmelse, hvorefter oplysninger, som en medlemsstat modtager fra et tredjeland, skal videregives til andre medlemsstater, medmindre dette hindres af internationale aftaler med det pågældende tredjeland.

Mht. medlemsstaternes forpligtelser og begrænsninger heri er det foreslået, at den medlemsstat, der modtager en anmodning om oplysninger, skal indsamle informationen, selv om den ikke har brug for oplysningerne til egne skattemæssige formål.

Direktivforslaget forpligter ikke en medlemsstat til at indhente eller videregive oplysninger, hvis det ville være i strid med lovgivningen i staten at gennemføre sådanne undersøgelser eller indhente sådanne oplysninger til egne formål. En medlemsstat kan dog ikke afslå at indhente oplysninger alene med den begrundelse, at oplysningerne findes i et pengeinstitut el.lign., eller at oplysningerne vedrører ejerskabet til fx et selskab eller en fond. Det vil bl.a. indebære, at medlemssta-

ter, der har bankhemmelighed, skal lempe denne, hvilket er en markant ændring i forhold til det gældende direktiv.

Forslaget indeholder derudover – i modsætning til det gældende direktiv – en form for såkaldt ”mestbegunstigelsesbestemmelse”. Bestemmelsen medfører, at hvis en medlemsstat har påtaget sig forpligtelser over for et ikke-EU-land til at afgive oplysninger i videre omfang, end hvad der følger af direktivet, så skal medlemsstaten afgive oplysninger i samme omfang til de øvrige EU-medlemsstater, som ønsker at indgå et sådant gensidigt videre samarbejde.

Det er endvidere foreslået at lægge visse begrænsninger på medlemsstaternes muligheder for at anmode om bistand i en anden medlemsstat. Der er bl.a. foreslået krav om, at en anmodende stat skal have udtømt egne rimelige muligheder for selv at skaffe oplysningerne.

Administrativt samarbejde mv.

I modsætning til det gældende direktiv indeholder forslaget en række regler om tilrettelæggelsen af det administrative samarbejde mellem medlemsstaterne, herunder bl.a. regler om en organisationsplan, fælles procedureregler, fælles formularer, formater og kanaler for udveksling af oplysninger samt udvidede feed-back-procedurer.

Ifølge forslaget skal direktivet evalueres fem år efter dets ikrafttræden.

Hjemmelsgrundlag

Forslaget har hjemmel i EF-traktatens artikel 93 og 94, som kræver enstemmig vedtagelse af medlemslandene.

Nærhedsprincippet

Bekæmpelse af skattesvig fordrer et effektivt administrativt samarbejde på EU-niveau, som kun kan opnås ved en fælles retsakt. Regeringen vurderer derfor, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Høring

Direktivforslaget har været i høring hos Advokatsamfundet, CEPOS – Center for Politiske Studier, Finansrådet, Foreningen af Statsautoriserede Revisorer, Foreningen Danske Revisorer, Foreningen Registrerede Revisorer samt Forsikring og Pension.

Advokatsamfundet anfører retssikkerhedsmæssige betænkeligheder ved en bestemmelse i Kommissionens forslag, der tillægger udenlandske embedsmænd adgang til at gøre brug af lokale kontrolbeføjelser. Denne bestemmelse er udgået i formandskabets kompromisforslag.

Advokatsamfundet kritiserer desuden en bestemmelse om udenlandsk bevismateriale, som efter Advokatsamfundets opfattelse indskrænker de nationale domstoles adgang til at vurdere værdien af disse beviser. Hertil skal bemærkes, at den pågældende bestemmelse alene går ud på, at en medlemsstat kan påberåbe eller anvende

oplysninger, rapporter mv., som den har modtaget fra en anden medlemsstat, som bevismateriale på samme måde som tilsvarende oplysninger, rapporter mv., som staten har modtaget fra andre af dens myndigheder.

Europa-Parlamentets udtalelse

Europa-Parlamentets udtalelse foreligger endnu ikke.

Gældende dansk ret og forslaget konsekvenser herfor

Efter gældende dansk ret varetages de opgaver, der omfattes af direktivet, af SKAT. Bestemmelserne om den organisatoriske tilrettelæggelse af en kompetent myndighed kræver ikke ændringer af dansk ret og indebærer næppe grundlæggende ændringer i den måde, hvorpå disse opgaver hidtil er tilrettelagt.

Konsekvenserne af forslaget om automatisk udveksling af oplysninger er endnu ikke vurderet, da det først den 23. oktober 2009 er blevet specificeret, hvilke oplysninger der skal være omfattet af automatisk udveksling. Det er muligt, at der kan være behov for at tilpasse de danske indberetningsregler. Det er ligeledes muligt, at der må ændres i kontrol- og indberetningsreglerne vedrørende danske pengeinstitutter mv.

Forslaget indeholder tidsfrister for bl.a. besvarelse af anmodninger om oplysninger. Sådanne tidsfrister findes ikke i gældende dansk ret og kræver derfor muligvis en ændring i lovgivningen.

Statsfinansielle og samfundsøkonomiske konsekvenser

Gennemførelse af direktivforslaget vil medvirke til at begrænse provenutab, der opstår ved skatteunddragelse og utilsigtet udnyttelse af skatteregler. Direktivet vil således have en positiv virkning for statsfinanserne og samfundsøkonomien.

Gennemførelse af direktivforslaget forventes at medføre et behov for øgede ressourcer i SKAT, herunder udgifter til systemudvikling. Der kan ikke skønnes over størrelsen heraf, før direktivets endelige udformning kendes, og før det er endeligt afklaret, hvilke oplysninger der skal udveksles automatisk, og hvilke statistiske oplysninger medlemsstaterne skal afgive, samt fremgangsmåden herfor. Disse udgifter afholdes inden for SKATs eksisterende udgiftsrammer.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Grundnotat er den 2. marts 2009 sendt til Folketingets Europaudvalg.

Holdning

Dansk holdning

Danmark kan generelt støtte forslaget om et nyt bistandsdirektiv, herunder formandskabets justeringer.

Andre landes holdninger

Flertallet af medlemsstater forventes at kunne støtte det nye bistandsdirektiv, idet enkelte lande dog har reservationer.

Dagsordenspunkt 6b: Skat – Postmoms

[Følger snarest]

Dagsordenspunkt 6c: Skat- Tobaksafgiftsdirektiver

Resumé

Kommissionen har fremsat forslag om en række ændringer af gældende fællesskabsregler vedrørende afgifter på cigaretter og andre former for forarbejdet tobak, herunder en forhøjelse af minimumsafgifterne på cigaretter og en tilnærmelse af reglerne om punktafgift på finskåren røgtobak (rulletobak) til reglerne om cigaretter. Forslaget har til formål at modernisere og forenkle de nuværende regler, gøre dem mere gennemsigtige og på bedre vis integrere hensynet til folkesundheden.

KOM(2008) 459

Baggrund og indhold

Kommissionen gennemgår hvert fjerde år punktafgiftsstrukturen og -satserne for tobaksprodukter i EU med henblik på bl.a. at undersøge det Indre Markeds funktion og punktafgiftssatsernes realværdi. Dette sker i henhold til direktiv 92/79/EØF om harmonisering af cigaretafgifter og direktiv 92/80/EØF om harmonisering af afgifter på andre former for forarbejdet tobak end cigaretter.

Kommissionen gennemførte således en fjerde gennemgang i 2008 og fremlagde efterfølgende forslag om væsentlige ændringer i den gældende fællesskabslovgivning med henblik på at modernisere de nuværende regler og sikre lige konkurrencevilkår for de europæiske virksomheder. Beskyttelse af folkesundheden er ligeledes en væsentlig faktor i Kommissionens forslag.

Ændringsforslagene vedrører en forhøjelse af minimumsafgiften på cigaretter, en tilnærmelse af punktafgifterne på finskåren røgtobak (rulletobak) i forhold til punktafgift på cigaretter og inflationsregulering af afgifter på cigarer, cigarillos og anden tobak. Endvidere foreslås ændring af beregningsbegrebet for cigaretafgifter, forhøjelse af styk/vægtafgiftens andel af den samlede afgift på alle tobaksprodukter samt specificering af definitionen på forskellige tobaksprodukter.

Kommissionens forslag

Gradvis forhøjelse af minimumsafgiften for cigaretter

Kommissionen foreslår at hæve minimumsafgiftsniveauet for alle cigaretter fra 64 EUR til 90 EUR pr. 1000 stk. cigaretter over en femårig periode. Endvidere foreslås kravet til afgiftens andel af den samlede detailpris sat op fra 57 pct. til 63 pct. Herudover indebærer forslaget, at de medlemslande, som efter udløbet af femårsperioden opkræver mindst 122 EUR (mod 101 EUR i dag) i punktafgift pr. 1000 cigaretter, er undtaget fra 63 pct.-reglen.

Det foreslås, at ovennævnte ændringer senest skal være gennemført d. 31. december 2013, dog med forlængelse til de medlemsstater, hvis overgangsperioder angående forhøjelse af cigaretafgiften i henhold til tiltrædelsestraktaterne stadig ikke er udløbet.

Gradvis regulering af minimumsafgiftssatserne for rulletobak

For at bringe minimumsafgiftssatserne på rulletobak på linje med afgiftssatsen for cigaretter, foreslår Kommissionen at indføre en tvungen nedre værdi- og vægtaf-

gift for rulletobak. Efter den gældende regulering er der udelukkende en tvungen nedre værdiafgift, der tilsiger, at afgiften skal udgøre mindst 36 pct. af detailsalgsprisen. Lande, der opkræver mindst 32 EUR pr. kg. skal dog ikke overholde dette krav. Afgiftsstrukturen foreslås ændret, således at både kriterium om vægtminimumsafgift samt afgiftens andel af detailsalgsprisen skal opfyldes. Afgiften skal således udgøre mindst 38 pct. af detailsalgsprisen og må ikke være mindre end 43 EUR pr. kg.

Ved udgangen af 2013 skal minimumsafgiftssatserne være henholdsvis 60 EUR pr. kg. og mindst 42 pct. for detailsalgsprisen.

Inflationsregulering af minimumsafgifter for andre tobaksvarer end cigaretter og rulletobak

Kommissionen anfører, at det er nødvendigt at korrigere den specifikke punktafgift for cigarer og cigarillos og for anden røgtobak end cigaretter og rulletobak i forhold til inflationen i perioden 2003 til 2007. Punktafgiften bliver således hævet til 12 EUR pr. 1000 stk. eller pr. kg. eller mindst 5 pct. af detailsalgsprisen for cigarer og cigarillos og 22 EUR pr. kg. eller mindst 20 pct. af detailsalgsprisen for anden røgtobak.

Afskaffelse af beregningsbegrebet ”den mest efterspurgte prisklasse” for cigaretter
Minimumssatserne for punktafgifter på cigaretter har hidtil været udregnet på baggrund af cigaretter i den mest efterspurgte prisklasse. Kommissionen forslår nu at afskaffe dette udgangspunkt, og at minimumsafgiften (64 EUR pr. 1000 stk.) i stedet finder anvendelse for alle cigaretter. Samtidig foreslås det, at den vejede gennemsnitlige detailsalgspris bliver udgangspunktet for fastsættelsen af de øvrige minimumsregler.

Grænsen for punktafgiftens specifikke element (styk/vægtafgiften) som andel af den samlede afgift hæves

Efter gældende regler skal det specifikke element i punktafgiften for alle tobaksvarer udgøre mindst 5 pct. og maks. 55 pct. af den samlede afgift. Kommissionen foreslår, at grænserne hæves til hhv. 10 pct. og 75 pct. med henblik på at øge anvendelsen af specifik beskatning, der vurderes at have en række budget- og sundhedsmæssige fordele. En øvre grænse bevares for at sikre konsistens i medlemslandenes afgiftsstruktur og undgå en situation, hvor én medlemsstat udelukkende anvender specifik beskatning, og nabomedlemsstaten udelukkende anvender værdibeskatning.

Det foreslås endvidere, at bestemmelserne om afgiftsstrukturen i medlemslandene ændres således, at landene har mulighed for at fastsætte en national minimumsgrænse for cigaretafgifter efter eget valg. Medlemslandene vil således få mulighed for nationalt at sætte krav om, at styk/vægtafgiften og værdiafgiften (som til sammen skal opfylde den EU-retlige minimumsafgift) til sammen ikke må udgøre mindre end et vist beløb. Hermed undgås, at afgiften på billige cigaretmærker bliver uforholdsmæssig lav. Muligheden for at sætte en national minimumsgrænse eksisterer allerede under den gældende regulering, men Kommissionens ændrings-

forslag indeholder ingen nedre eller øvre grænse på den nationale minimumsafgiftssats.

Andre tekniske ændringer

Kommissionen foreslår en række ændringer i definitionen af cigaretter, cigarer og anden røgtobak. Definitionen af cigaretter, cigarer/cigarrillos og pibetobak foreslås strammet, således at skæve incitamentet – til fx at markedsføre cigaretter som cigarer for at opnå lavere beskatning – undgås.

Tilsyn med bestemmelserne om tobaksbeskatning

Med henblik på Kommissionens fremtidige gennemgang af punktafgiftsstrukturen og -satsene foreslås nye regler for medlemsstaternes fremsendelse af oplysninger om tobaksbeskatning samt en ny definition af de nødvendige statistiske data.

Forslaget blev senest drøftet på ECOFIN-mødet den 5. maj 2009, hvor det imidlertid ikke lykkedes at opnå enighed.

Formandskabets kompromisforslag

Det svenske formandskab har fremsat et nyt kompromisforslag, som indebærer, at direktivets ikrafttrædelsesdato udskydes til 1. januar 2011, og at den generelle frist for afgiftsforhøjelserne udskydes til 1. januar 2014. De medlemsstater, der endnu ikke opfylder – eller kun lige har nået opfyldelse af – de gældende EU-minimumsatser får mulighed for at anvende en overgangsperiode frem til 31. december 2017.

Formandskabet foreslår, at medlemsstater, der opkræver mindst 115 EUR pr. 1000 stk. cigaretter i afgift ikke skal overholde reglen om, at afgiftens andel af den samlede pris mindst skal udgøre en nærmere specificeret procentsats – i Kommissionens forslag 63 pct. Formandskabet foreslår endvidere, at medlemsstater i rejsetrafikken (grænsehandel) kan indføre kvantitative restriktioner, så rejsende ved indrejse fra medlemsstater med overgangsordning kun kan medtages 300 cigaretter (rationen for rejsende fra tredjelande er 200 cigaretter). Den kvantitative restriktion kan opretholdes i overgangsperioden, så længe den pågældende medlemsstat med en overgangsordning ikke har indført et minimumsafgiftsniveau for alle cigaretter på 77 EUR pr. 1000 stk.

Vedrørende satsene for rulletobak foreslår formandskabet, at medlemsstaterne skal kunne vælge mellem at opfylde en specifik eller en proportional minimumsafgift. Efter Kommissionens forslag skulle begge krav opfyldes. Konkret foreslås følgende:

- 1. januar 2011:
 - Kommissionens forslag om en afgift på mindst 38 pct. af detailsalgsprisen foreslås forhøjet til 40 pct.
 - Kommissionens forslag om en afgift på mindst 43 EUR pr. kg nedsættes til 40 EUR pr. kg.
- 1. januar 2013: En afgift på mindst 40 pct. af detailsalgsprisen eller 47 EUR pr. kg.

- 1. januar 2015: En afgift på mindst 46 pct. af detailsalgsprisen eller 54 EUR pr. kg
- 1. januar 2018: En afgift på mindst 60 EUR pr. kg. Der foreligger endnu ikke noget forslag om afgiften ift. detailsalgsprisen.

På ECOFIN-mødet den 10. november 2009 ventes en drøftelse af formandskabets kompromisforslag med henblik på at opnå enighed.

Hjemmelsgrundlag

EF-traktatens art. 93, der kræver høring af Europa-Parlamentet og enstemmig vedtagelse af medlemslandene.

Nærhedsprincippet

Kommissionen anfører, at forslaget hører under Fællesskabets og medlemsstaternes delte kompetence, og at nærhedsprincippet således finder anvendelse.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet har endnu ikke udtalt sig.

Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Det af Kommissionen fremsatte forslag vil ikke medføre ændringer i dansk lovgivning, da vi ved ændringerne i "Forårspakke 2.0" allerede opfylder direktivforslaget.

Statsfinansielle og samfundsøkonomiske konsekvenser

En ændring af minimumsafgifterne og/eller overgangsordningerne i Kommissionens forslag vil have virkning på omfanget af grænsehandel med tobak. Såfremt minimumsafgifterne fastsættes lavere end foreslået eller hvis der indtroduceres lempeligere overgangsordninger, vil der kunne opstå grænsehandel i udenlandsk favør, svarende til et samfundsøkonomisk tab for Danmark.

I beregningerne til *Forårspakke 2.0* er det forudsat, at minimumsafgiften for cigaretter udgør 118 EUR pr. 1. januar 2014.

Høring

Forslaget har været sendt i høring hos relevante erhvervsorganisationer med frist for bemærkninger den 11. oktober 2008. Høringssvarene blev oversendt til Folketingets Europaudvalg i grundnotat af 13. november 2008.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Grundnotat blev oversendt til Folketingets Europaudvalg den 13. november 2008. Sagen blev forlagt for Folketingets Europaudvalg forud for ECOFIN den 5. maj 2009.

Holdning

Dansk holdning

Danmark støtter Kommissionens overordnede mål med forslaget, herunder at modernisere de nuværende regler, sikre lige konkurrencevilkår for europæiske virksomheder og beskytte folkesundheden.

Regeringen støtter generelt en forhøjelse af cigaretafgifterne og foretrækker Kommissionens oprindelige forslag, og regeringen kan ligeledes støtte en forhøjelse af minimumsafgiftssatserne på rulletobak og en inflationskorrektion af minimumsafgifter for andre tobaksvarer end cigaretter og rulletobak.

Regeringen ser helst, at eventuelle overgangsordninger begrænses mest muligt af hensyn til grænsehandlen, men kan støtte et forslag om kvantitative restriktioner på import fra lande med længere implementeringsfrister.

Andre landes holdninger

Der er betydelig forskel på medlemslandenes holdning til Kommissionens forslag. En større gruppe lande mener, at Kommissionen går for langt og hæver minimumsafgifterne for meget, mens en anden gruppe lande mener, at Kommissionens forslag er utilstrækkeligt og minimumssatserne bør hæves yderligere.

Dagsordenspunkt 7: Makrofinansiel assistance til Hviderusland

Resumé

Kommissionen har fremsat forslag om makrofinansiel assistance til Hviderusland på 200 mio. euro som lån i 2010. Forslaget ventes behandlet på et kommende rådsmøde.

Baggrund og indhold

Hvideruslands økonomi var i starten af 2008 præget af overophedning med meget høje vækstrater, lav ledighed, høj inflation og voksende makroøkonomiske ubalancer, herunder store betalingsbalanceunderskud (-5 pct. af BNP i 2007 og -8,2 pct. i 2008) samt begrænsede internationale reserver. Den reale valutakurs apprecierede skarpt i anden halvdel af 2008.

Hvideruslands udfordringer blev forstærket af krisen og effekten heraf på betalingsbalancen. BNP-væksten ventes at falde fra i gennemsnit 8,3 pct. i perioden 2001-2008 til -3,5 pct. i 2009. Hviderusland er en forholdsvis åben økonomi, som er meget afhængig af eksport af industrivarer til Rusland og forarbejdede olieprodukter til EU. Krisen har medført en væsentlig reduktion i efterspørgselen efter Hvideruslands eksport fra de største handelspartnere. Herudover har afhængigheden af import af naturgas fra Rusland og prisstigningerne fra russiske Gazprom siden 2007 medført yderligere forværring af handelsbalancen.

Skøn peger på, at Hviderusland har et eksternt finansieringsbehov på i alt 4,5 mia. USD i perioden 2009-2010. Den 12. januar 2009 indgik IMF et program med Hviderusland, som omfatter lån på i alt 2,5 mia. USD. IMF's program omfatter tiltag med henblik på makroøkonomisk stabilisering – herunder en devaluering på 20 pct. og en binding af valutakursen til en kurv af valutaer – reformer af den finansielle sektor samt strukturelle reformer. Første evaluering af programmet blev gennemført i juni 2009, hvor lånet fra IMF blev øget til i alt 3,5 mia. USD i betragtning af væsentligt forværrede økonomiske udsigter for Hviderusland og en tilsvarende større reduktion i eksporten end ventet. Den 21. oktober 2009 godkendte IMF den anden evaluering af programmet med efterfølgende udbetaling af næste rate på ca. 700 mio. USD af IMF's lån. IMF anerkendte Hvideruslands fremgang med hensyn til implementeringen af programmet, men understregede samtidigt udfordringerne i forbindelse med et fortsat højt betalingsbalanceunderskud.

Hvideruslands eksterne finansieringsbehov for 2009-2010 dækkes udover lån fra IMF delvist af lån fra Verdensbanken og et bilateralt lån fra Rusland. Herefter udestår et finansieringsgab på ca. 200 mio. euro. Med henblik på at sikre den nødvendige eksterne finansiering til implementeringen af det økonomiske program, har Kommissionen modtaget henvendelse fra Hviderusland i juni 2009 om muligheden for at få tildelt makrofinansiel assistance (MFA) fra EU. Kommissionen har på den baggrund fremsat forslag om tildeling af makrofinansiel assistance til Hviderusland i form af lån på i alt 200 mio. euro til støtte for betalingsbalancen og opbygning af de internationale reserver.

Forslaget om assistance til Hviderusland er konsistent med Hvideruslands strategiske betydning for EU inden for rammerne af EU's naboskabspolitik (ENP) og

Det Østlige Partnerskab, som blev oprettet af Det Europæiske Råd i marts 2009 med henblik på at intensivere det politiske og økonomiske samarbejde mellem EU og nabolandene mod øst. Tildeling af makrofinansiel assistance understøtter endvidere hensigten om at udbygge de økonomiske og politiske forbindelser mellem EU og Hviderusland i takt med positive tiltag på menneskerettigheds- og demokratiområdet. Af GAERC's konklusioner af den 16. marts 2009 fremgår, at EU byder den positive udvikling inden for disse områder velkommen og er indstillet på at bistå Hviderusland med yderligere fremskridt. GAERC forlængede i den forbindelse suspensionen af visse sanktioner over for Hviderusland, men understregede samtidigt et fortsat behov for en styrket indsats på en række områder.

Princippet for at yde makrofinansiel assistance er indeholdt i de såkaldte Genval-kriterier, der bl.a. angiver, at der skal være tale om en exceptionel støtte i forbindelse med betalingsbalancekriser. På baggrund af Kommissionens forslag vurderes Genval kriterierne at være opfyldte.

Udbetalingen af det foreslåede lån på 200 mio. euro ventes gennemført i flere rater i 2010 og betinges af, at

- IMF løbende godkender evalueringer af Hvideruslands implementering af IMF-programmet, samt at Hviderusland herefter beslutter at trække på IMF's lån,
- Hviderusland opfylder en række kriterier vedr. strukturelle reformer med særligt fokus på forbedret styring af de offentlige finanser fastlagt i et 'Memorandum of Understanding', som forhandles med Kommissionen efter vedtagelse af rådsbeslutningen.

Forslaget ventes færdigbehandlet i den kommende tid og ventes efterfølgende vedtaget i forbindelse med et rådsmøde.

Hjemmelsgrundlag

Sagen om makrofinansiel assistance har hjemmel i Traktatens artikel 308.

Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet har ikke udtalt sig endnu.

Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Ikke relevant.

Statsfinansielle konsekvenser

Sagen har i udgangspunktet ingen statsfinansielle konsekvenser udover indvirkningen på EU's budget. Såfremt Hviderusland mod forventning ikke måtte være i stand til at tilbagebetale lånet på 200 mio. euro, vil Danmark maksimalt risikere at hæfte for ca. 2 pct. af det samlede lånebeløb – svarende til Danmarks bidrag til

EU's budget – efter der er taget højde for delvis dækning fra fællesskabets garanti-fond for EU's eksterne långivning.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Sagen vurderes ikke at have samfundsøkonomiske konsekvenser.

Høring

Sagen har ikke været i høring

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.

Holdning

Dansk holdning

Regeringen støtter den økonomiske stabilisering og reformbestrebelse i Hviderusland, og kan derfor generelt støtte den foreslåede tildeling af makrofinansiel assistance til Hviderusland. Der lægges vægt på, at udbetaling af lånet knyttes til betingelser om tilfredsstillende implementering af IMF programmet samt fremgang i forhold til strukturelle reformer.

Andre landes holdninger

Der forventes generelt at være enighed om forslaget om makrofinansiel assistance til Hviderusland.